

Johancsik János (1940–2020)

Elhunyt kollégánk életének – értékes egyetemi oktatói, majd az MTA központi apparátusában végzett tudományszervező tevékenysége mellett – jelentős részét a nemzetközi politika történeti kutatása töltötte ki. Főleg a nyugat-európai pártviszonyokat, azon belül a francia belpolitika eseményeit vizsgálta. Világnézetéből adódóan különös tekintettel figyelte a gazdasági és technikai fejlődésnek a pártok és választóik közötti viszony változásaira gyakorolt hatását.

1969-ben a Francia Kommunista Párt politikája tükrében mutatta be a demokrácia és a szocializmusproblémáját (*A demokrácia és a szocializmus kérdései a Francia Kommunista Párt politikájában*). Az 1970-es évek írott tanulmányaiban, szakkikkeiben a francia társadalom szerkezetét, pártviszonyait kutatta. A nyolcvanas években a „francia csoda”, a három évtized (Trente Glorieuses – 1945–1973) alatti francia gazdasági növekedés egyes aspektusait értelmezte és dokumentálta műhelytanulmányaiban. 1988–1989-ben kiadott dokumentumkötetében a nyugat-európai munkásmozgalom 1944–1973 közötti eseménytörténetének forrásait adta közre (*A nyugat-európai munkásmozgalom dokumentumai [1944–1973] I–II.*).

Az 1973-as gazdasági világválság utáni ellentmondásos viszonyok ismeretében olyan politikaelméleti témákat dolgozott fel, mint a stabilitás és a sokféleség, a sokpártiság és a pártverseny, a szociáldemokrácia gazdasági és szociális szemléletének evolúciója, a pártok átalakuló szerepe a liberális demokrá-

ciában. 1995-ben, társszerzőként, jóval Magyarország Európai Unióba történt belépése előtt kutatói tapasztalatai alapján az európai integrációhoz fűződő problémákra hívta fel a figyelmet, részletes összehasonlítást nyújtva a párt-, állampolgári és kormányzati viszonyok jellemzőiről (*The problems of Hungary adjustments to European integration*).

Az 1989 utáni években, főleg az ezredforduló utáni szakcikkeiben az egyesületi és pártmozgalom válságjegyeit, illetve új arculatépítési kísérleteit elemezte. Gondosan figyelte, milyen minőségi változást követel meg a pártoktól az új világrendbe való átmenet s kimondottan a globalizáció. Tanácsaival segítette a *Múltunkat*, valamint a *Villányi Úti Könyvek* kiadását.

2020. augusztus 19-én hunyt el. A hazai tudományos élet egyik rokonszenvesen csendes személyiségétől búcsúzunk, akinek életműve a politikatudománynak is része.

Benkes Mihály